

lumn

Annette Nobuntu Mul is founder van Ubuntu Society, Stichting Ubuntu Nederland en redactielid van het *Tijdschrift voor Coaching*. www.ubuntusociety.nl

Haat en Liefde

Het verhaal achter het verhaal van hoe radicalisering kan ontstaan en de mogelijke impact van restorative justice

“Wat ging er door je heen toen je Amy vermoordde, toen je na de moord thuiskwam?” Met ingehouden adem keek ik Ntobeko Peni aan, misschien wel in de verwachting dat hij vol spijt, schaamte en schuldgevoel naar de juiste woorden zou zoeken die nooit de lading zouden kunnen dekken. Maar niets van wat ik verwachtte antwoordde hij: “Niets, ik voelde toen niets. Nou ja, wel een soort genoegdoening en trots...”

“Ik groeide op in Gugulethu, een van de grotere townships in Zuid-Afrika nabij Kaapstad, ten tijde van Apartheid. Wij, jongens van Pan African Congress konden niet meer wachten. Op zevenjarige leeftijd zag ik blanke agenten zonder enige aanleiding twee van mijn vriendjes neerschieten. Mijn hart was koud en vol haat naar blanke mensen. Amy was een blanke.”

Op 25 augustus 1993, toen Amy drie zwarte collega's terugreed naar Gugulethu, dwong een groep jongeren haar om te stoppen en bekogelden haar auto met stenen. Tientallen jonge mannen omringden de auto en herhaalden het militante Pan Afrikanist lied: “Een blanke, een kogel!” Amy werd uit de auto getrokken, ze sloegen haar hoofd in met een baksteen en vervolgens staken ze haar in het hart, terwijl ze op de grond lag. Tijdens de aanval schreeuwde Amy's zwarte vrienden nog dat ze een 'kameraad' was van het zwarte Zuid-Afrika, maar het heeft niet mogen baten. Amy werd na de aanval door haar vrienden naar het dichtstbijzijnde politiebureau gebracht, waar ze stierf op 26-jarige leeftijd. Ntobeko, toen zeventien jaar oud, was een van haar moordenaars.

“Ik had de langdurige gevangenisstraf ervoor over. Voor mijn eigen wraak, maar nog meer voor mijn volk. Totdat ik eerst de vergeving en daarna de groeiende liefde van de ouders, specifiek de moeder, van Amy Biehl kreeg en voelde. Ze zag me niet als moordenaar maar als persoon met mijn achtergrond; ze leerde ook mijn moeder kennen. Het was die liefde die me deed breken, me in al die jaren in de cel deed beseffen wat ik Amy en haar familie had aangedaan. Het waren geen blanken, maar mensen van vlees en bloed, zoals jij en ik. Deze vreselijke pijn, misdaad en schuld probeer ik nu in mijn werk en leven om te zetten in kracht als projectleider van Amy's Foundation. Iedere dag coachen we 2300 straatkinderen, aanvankelijk ter preventie van criminaliteit, maar inmiddels sturen we op talentontwikkeling. Ik ben zo dankbaar dat ik deze kans heb gekregen. De liefde van de ouders van Amy heeft de vergeldingscyclus doorbroken; die van henzelf en daarmee die van mij en mijn kameraden. Hun vergeving en liefde dient nu als voorbeeld voor duizenden straatkinderen: dagelijks leren we hen dat wraak en vergelding niet de weg naar rechtvaardigheid is.” ■